

2024-03-21
S2024/00636 (delvis)

Socialdepartementet

Gymnastik- och idrottshögskolan
Centrum för idrottsforskning
Box 5626
114 86 Stockholm

Uppdrag att följa upp statens stöd till idrotten

Regeringens beslut

Regeringen ger Gymnastik- och idrottshögskolan, Centrum för idrottsforskning i uppdrag att under 2024 genomföra en fördjupad analys av hur det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen ser ut. Analysen bör omfatta hur engagemanget har utvecklats över tid och vilka utmaningar och möjligheter det innebär för idrottsrörelsen.

Centrum för idrottsforskning (CIF) ska under 2024 även genomföra en övergripande kartläggning och analys av idrottsrörelsens tillgång till idrottsanläggningar främst inom kommunala skolfastigheter, men även andra kommunala lokaler, privatägda idrottsanläggningar och skolfastigheter kan omfattas. CIF ska utifrån kartläggningen och analysen lyfta fram goda och kostnadseffektiva exempel och lösningar på hur tillgången till lokaler och ytor skulle kunna förbättras genom frivillig samverkan.

I den del av uppdraget som avser kartläggning och analys av idrottsrörelsens tillgång till idrottsanläggningar ska synpunkter inhämtas från Statens skolverk och Sveriges Kommuner och Regioner.

Kostnaden för att genomföra uppdraget ska rymmas inom det bidrag som Centrum för idrottsforskning får för forskning och uppföljning av statens stöd till idrotten och ska belasta utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, anslaget 13:1 Stöd till idrotten, anslagsposten 5 Bidrag till idrottsforskning.

Centrum för idrottsforskning ska senast den 15 mars 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget och genomförd verksamhet under 2024 till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Redovisningen av uppdraget ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Bakgrund

Regeringen beslutade i december 2009 att Gymnastik- och idrottshögskolan, Centrum för idrottsforskning ska analysera och genomföra en regelbunden och långsiktig uppföljning av statens idrottsstöd samt utforma relevanta indikatorer för detta ändamål (Ku2009/1978). Centrum för idrottsforskning ska därutöver göra fördjupade analyser och initiera kompletterande forskning samt bevaka forskningsresultat med relevans för statens stöd till idrotten.

Skälen för regeringens beslut

Den svenska idrottsmodellen bygger till stor del på det ideella engagemanget hos föräldrar, andra vuxna och engagerade ungdomar. Majoriteten av svenska idrottsföreningar drivs helt eller till övervägande del av ideellt engagerade personer, som därmed bidrar med stora samhällsvärden även utanför idrottsrörelsen. Samtidigt finns tecken på ett minskat ideellt engagemang och en delvis förändrad organisering och beteende inom idrottsrörelsen. Regeringen anser att det finns behov av fördjupad kunskap i frågan och att kartlägga hur utvecklingen påverkar den svenska idrottsmodellen, samt vilka åtgärder som kan vidtas för att stärka det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen.

Regeringen konstaterar att idrottsrörelsen upplever en brist på tillgängliga ytor och anläggningar för idrott, inte minst i storstäder. Tillgång till lokaler och ytor för idrott är avgörande för idrottsrörelsens möjlighet att bedriva verksamhet, inte minst barn- och ungdomsidrott. Vid sidan av en upplevd generell brist på antal idrottsanläggningar bör möjligheterna att på ett effektivare sätt använda befintliga idrottslokaler ses över, inte minst avseende kommunala skolfastigheter. Att optimera nyttjandegraden av redan befintliga idrottshallar, lokaler och ytor för idrott bedöms vara en effektiv åtgärd ur såväl ett tids-, kostnads- som hållbarhetsperspektiv för att möjliggöra för föreningsidrotten att engagera fler idrottsutövare.

Närmare om uppdraget

I fördjupningsanalysen om det ideella engagemanget inom idrottsrörelsen ingår att bedöma hur stort det ideella engagemanget är, beskriva utvecklingen och de möjligheter och utmaningar som finns, samt dess möjliga effekter på den svenska idrottsmodellen. Analysen ska ta sin utgångspunkt i mål och syften som ligger till grund för statens stöd till idrotten, med särskilt fokus på hur motion och idrott kan främja en god folkhälsa.

Den övergripande kartläggningen och analysen av föreningsidrottens tillgång till kommunala idrottsanläggningar bör fokusera på kommunala skolfastigheter, men kan även omfatta andra kommunala lokaler, samt privatägda idrottsanläggningar och skolfastigheter. I uppdraget ingår att samla in och identifiera olika arbetssätt, framgångsfaktorer och risker kring hur man kan tillgängliggöra idrottsanläggningar och lokaler till föreningsidrotten. För att få en helhetsbild kan även mindre framgångsrika exempel lyftas fram. En bedömning av kostnader för identifierade exempel och förslag ska redovisas i den utsträckning som det är möjligt.

Centrum för idrottsforskning ska sprida slutsatser, kunskap och goda exempel från uppdraget till bl.a. kommunsektorn som en del av sitt pågående regeringsuppdrag om att upprätta och driva en kunskapsplattform för anläggningar och utemiljöer för idrott och fritid (Ju2022/01408).

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Marcus Hellqvist

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/S/UH

Kammarkollegiet

Statens skolverk

Sveriges Kommuner och Regioner

Sveriges Riksidrottsförbund